

Handläggare
Kirsti Arama
Telefon: 08 50805303

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd
2019-03-07

Framtidens specialistsjuksköterska - ny roll, nya möjligheter

Remiss från kommunstyrelsen Stockholm stad, dnr KS 2018/1775

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Denise Melin
Stadsdelsdirektör

Kerstin Medin
Avdelningschef

Sammanfattning

Förvaltningen har mottagit remissen *Framtidens specialistsjuksköterska- ny roll, nya möjligheter* (dnr KS 2018/1775) från Kommunstyrelsen Stockholm stad.

I Kommunstyrelsens remiss ombads remissinstanser att yttra sig över remissen senast 2019-01-14. Eftersom svarstiden blev kort och inte kunde förlängas, enligt handläggaren på Kommunstyrelsen, skickas svar på remiss efter den utsatta tiden.

Förvaltningen är positiv till de förslag som ges i remissen *Framtidens specialistsjuksköterska- ny roll, nya möjligheter*. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden beslutar att lämna förvaltningens tjänsteutlåtande till Kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bakgrund

Förvaltningen har mottagit remissen *Framtidens sjuksköterska- ny roll, nya möjligheter*, diarienummer KS 2018/1775.

Kommunstyrelsen Stockholm stad har begärt yttrande från tre stadsdelsförvaltningar, äldrenämnden och stadsledningskontoret.

Kommunstyrelsen vill ha yttrande senast 2019-01-14, men remissvaret kommer att skickas in efter den utsatta tiden.

Ärendet

Regeringen beslutade i juli 2017 att utse en utredare med uppdrag att se över specialistsjuksköterskeutbildningen i syfte att den framtida utbildningen ska möta hälso- och sjukvårdens förändrade behov och ge studenterna den kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som specialistsjuksköterska. Utredningen skulle även analysera vårdens tillgång på och behov av specialistsjuksköterskor och föreslå åtgärder för att öka specialistsjuksköterskeyrkets attraktivitet. Utredningens uppdrag innebar även att bedöma behovet av en ändrad examensbeskrivning för barnmorskor samt att bedöma behovet av en specialiströntgensjuksköterskeexamen.

Utredningen beskriver hur bristen på specialistsjuksköterskor försvårar hälso- och sjukvårdens möjlighet att säkerställa hälsa, lindra lidande och främja en värdig död och denna brist har även lett till växande värdköer, inställda operationer och stängda vårdavdelningar.

Enligt utredningen behövs åtgärder både på kort och på lång sikt. Utredningen föreslår bland annat:

- Förändringar i de bestämmelser som styr hälso- och sjukvården och högskolan. Målet är att skapa en sammanhållen infrastruktur för specialistsjuksköterskor.
- Hälso- och sjukvårdens krav på kvaliteten i hälso- och sjukvårdsverksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras. Verksamhetens kompetensförsörjning och kompetensutveckling ska utföras av hälso- och sjukvårdspersonal som har kompetens för uppgiften. För detta behöver vårdgivarna använda ledningssystem som verktyg.
- Ett ökat antal fristående kurser i högskolan inom ämnesområden som är relevanta för avancerade specialistsjuksköterskor, barnmorskor, röntgensjuksköterskor och specialistsjuksköterskor.
- För att framtidens hälso- och sjukvård och dess förändrade behov ska kunna tillgodoses ska en specialistnivå införas utöver dagens specialistsjuksköterskeexamen och därför föreslår utredningen att en ny yrkesexamen på avancerad nivå förs in i högskolan.
- Ett avtal för vetenskaplig utbildning lärande och forskning mellan staten och vårdgivare.

Ärendets beredning

Detta ärende har utarbetats inom beställaravdelningen för äldreomsorg, funktionsnedsättning och socialpsykiatri.

Förvaltningens synpunkter och förslag

I utredningen står det att för att öka specialistsjuksköterskeyrkets attraktivitet bör vårdgivarna definiera specialistsjuksköterskans arbetsuppgifter så att dessa synliggörs och värdesätts korrekt i systemet för arbetsidentifikation. Vidare står det att arbetsgivaren i större utsträckning skulle behöva utvärdera och följa upp de sjuksköterskor som har specialistutbildat sig och ta vara på deras specialistkompetens. Förvaltningen instämmer, men vill också påminna om att löneutveckling behöver ses över för att öka både tillgång och attraktivitet. I utredningen framgår även att vårdgivare bör vidta nödvändiga åtgärder för att förbättra arbetsmiljön och ledarskapet hos chefer, vilket förvaltningen ser som positivt bland annat för att kunna behålla sina specialistsjuksköterskor inom äldreomsorgen.

Utredningen menar att krav på systematisk och fortlöpande fortbildning skulle bidra till både ökad patientsäkerhet och ökad attraktivitet för sjuksköterskeyrket. För att det ska bli möjligt behöver vårdgivaren skapa förutsättningar för personalen så att de kan upprätthålla och utveckla sina kunskaper och färdigheter. Förvaltningen vill framhäva vikten av detta då vården har blivit allt mer komplex, inte minst inom äldreomsorgen, där rätt kompetens är förutsättning för god och säker vård.

För att framtidens hälso- och sjukvård och dess förändrade behov ska kunna tillgodoses behöver nya utbildningar och förändringar av befintliga utbildningar följa vårdens behov och utveckling. För detta föreslås ett ökat antal fristående kurser i högskolan samt att det införs en ny specialistnivå (avancerad klinisk specialistsjuksköterska=AKS), utöver dagens specialistsjuksköterskeexamen. Förvaltningen ställer sig positivt till en ny specialistnivå där en avancerad klinisk specialistsjuksköterska med sin specialkompetens skulle kunna till exempel bedriva egna mottagningar, arbeta förebyggande och inom den nära vården, eftersom det redan nu finns planer att bygga ut och utveckla den nära vården som redan nu till en stor del bedrivs utanför sjukhusen. Förvaltningen är överens med utredningen om att framtidens utbildningar behöver anpassas till vårdens behov.

I remissen betonas också vikten av samverkan och goda kontakter mellan lärosäten och vårdgivare. Förvaltningen är positiv till förslaget om ett avtal för verksamhetsförlagd utbildning mellan staten och vårdgivare. Enligt utredningen skulle ett sådant avtal stärka kvaliteten och tillgodose platsantalet i den

verksamhetsförlagda utbildningen, då det råder brist på platser för verksamhetsförlagd utbildning, men också på kompetenta handledare. Uppnå detta behöver verksamheternas förutsättningar ses över.

Bilagor

1. Remiss från Kommunstyrelsen Stockholm stad, diarienummer KS 2018/1775. Se länk;
[Framtidens specialistsjuksköterska – ny roll, nya möjligheter, SOU 2018:77 \(pdf 4 MB\)](#)